A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített harmadik tanács)

2017. február 1.[1]

„Szerződésen kívüli felelősség — Az Alapjogi Charta 47. cikke — Észszerű időn belüli határozathozatal — Az ügy sajátos körülményei — A jogvita tétje — A jogvita bonyolultsága — A felek magatartása és közbenső eljárási kérdések felmerülése — Igazolatlan tétlenségi időszak hiánya”

A T-725/14. sz. ügyben,

az **Aalberts Industries NV** (székhelye: Utrecht [Hollandia], képviselik: R. Wesseling és M. Tuurenhout ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Unió**, melyet az Európai Unió Bírósága képvisel (képviseli kezdetben: A. Placco, később: J. Inghelram és E. Beysen, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

az **Európai Bizottság** (képviselik: S. Noë, P. van Nuffel és Bottka V., meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

a 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítélet (T-385/06, EU:T:2011:114) alapjául szolgáló ügyben a Törvényszék előtt lefolytatott eljárás időtartama miatt a felperest állítólagosan ért kár megtérítése iránti, az EUMSZ 268. cikkre alapított kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács),

tagjai: S. Papasavvas elnök, I. Labucka, E. Bieliūnas (előadó), V. Kreuschitz és I. S. Forrester bírák,

hivatalvezető: A. Lamote tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2016. július 19-i tárgyalásra,

meghozta a következő

1 — Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A Törvényszék Hivatalához 2006. december 14-én benyújtott keresetlevelében a felperes, az Aalberts Industries NV – a Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG-val (a továbbiakban: Simplex) és az Acquatis France SAS-szel, jelenleg Comap SA (a továbbiakban: Acquatis) – keresetet indított az [EUMSZ 101. cikk] alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/F-1/38.121 – „szerelvények”-ügy) 2006. szeptember 20-án hozott C(2006) 4180 bizottsági határozat (a továbbiakban: C(2006) 4180 határozat) ellen. Keresetlevükben e társaságok lényegében azt kérték, hogy a Törvényszék elsődlegesen semmisítse meg e határozatot, vagy másodlagosan csökkentse az említett határozatban velük szemben kiszabott bírság összegét.

2 A 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítéletben (T-385/06, EU:T:2011:114) a Törvényszék megsemmisítette a C(2006) 4180 határozat 1. cikkét annyiban, amennyiben az Európai Bizottság megállapította, hogy a fenti 1. pontban említett társaságok a 2003. június 25-től 2004. április 1-jéig tartó időszakban részt vettek az EUMSZ 101. cikk megsértésében. A Törvényszék megsemmisítette az említett határozat 2. cikkének a) pontját is. E rendelkezésben a Bizottság 100,80 millió euró összegű bírságot szabott ki a felperessel szemben, leányvállalataival, a Simplexszel és az Acquatisszal egyetemlegesen. Végül a Törvényszék megsemmisítette a C(2006) 4180 határozat 2. cikke b) pontjának 2. alpontját, amely megállapította, hogy a Simplex és az Acquatis 2,04 millió euró összeg megfizetéséért egyetemlegesen felel.

3 2011. június 6-án benyújtott kérelmében a Bizottság fellebbezést nyújtott be a 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítélet (T-385/06, EU:T:2011:114) ellen.

4 A 2013. július 4-i Bizottság kontra Aalberts Industries és társai ítéletben (C-287/11 P, EU:C:2013:445) a Bíróság e fellebbezést elutasította.

Az eljárás és a felek kérelmei

5 A Törvényszék Hivatalához 2014. október 14-én benyújtott keresetlevelében a felperes a jelen keresetet terjesztette elő az Európai Unió Bírósága vagy a Bizottság által képviselt Európai Unióval szemben.

6 A Törvényszék Hivatalához 2014. november 17-én, illetve 2014. december 17-én benyújtott külön beadványával a Bizottság és az Európai Unió Bírósága a Törvényszék 1991. május 2-i eljárási szabályzata 114. cikkének 1. §-a alapján külön-külön elfogadhatatlansági kifogást terjesztett elő.

7 A 2015. február 13-i Aalberts Industries kontra Európai Unió végzésben (T-725/14, nem tették közzé, EU:T:2015:107) a Törvényszék egyrészt elutasította az Európai Unió Bírósága által felhozott elfogadhatatlansági kifogást, másrészt pedig elutasította a keresetet annyiban, amennyiben az a Bizottság által képviselt Unió ellen irányult.

8 A Bíróság Hivatalához 2015. március 19-én benyújtott kérelemmel az Európai Unió Bírósága a 2015. február 13-i Aalberts Industries kontra Európai Unió végzés (T-725/14, nem tették közzé, EU:T:2015:107) ellen fellebbezést nyújtott be, amelyet a C-132/15. P. hivatkozási számon vettek nyilvántartásba.

9 A 2015. április 14-i végzésben a Törvényszék harmadik tanácsának elnöke az Európai Unió Bíróságának kérelmére felfüggesztette a jelen ügyben folyó eljárást addig, amíg a Bíróság a C-132/15. P. sz., Bíróság kontra Aalberts Industries ügyben az eljárást befejező határozatot nem hoz.

10 A 2015. december 18-i Bíróság kontra Aalberts Industries végzéssel (C-132/15 P, nem tették közzé, EU:C:2015:858) az ügyet törölték a Bíróság nyilvántartásából.

11 A jelen ügyben való eljárás folytatását követően a Bizottság a Törvényszék Hivatalához 2016. január 15-én benyújtott beadványában kérte, hogy az Európai Unió Bírósága kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson.

12 2016. február 16-án az Európai Unió Bírósága ellenkérelmet nyújtott be.

13 2016. február 17-én a Törvényszék a jelen ügyet a kibővített harmadik tanács elé utalta.

14 2016. március 2-án a Törvényszék úgy határozott, hogy második beadványváltásra nincs szükség. Egyébiránt a Törvényszék az eljárási szabályzatának 89. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében felkérte az Európai Unió Bíróságát arra, közölje, hogy kérte és megkapta-e a 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítélet (T-385/06, EU:T:2011:114) alapjául szolgáló ügy (a továbbiakban: T-385/06. sz. ügy) felperesei és a Bizottság ahhoz való hozzájárulását, hogy benyújthasson bizonyos, az ellenkérelem mellékleteiben foglalt dokumentumokat, amelyek a T-385/06. sz. ügyre vonatkoztak.

15 A 2016. március 15-i Aalberts Industries kontra Európai Unió végzésben (T-725/14, nem tették közzé, EU:T:2016:208) a Törvényszék kibővített harmadik tanácsának elnöke helyt adott a Bizottság arra vonatkozó kérelmének, hogy az Európai Unió Bírósága kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson, és kifejtette, hogy az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 116. cikkének 6. §-ában foglalt jogok illetik meg a Bizottságot.

16 2016. március 18-án az Európai Unió Bírósága válaszolt a fenti 14. pontban említett kérdésre. Kérte, hogy a Törvényszék elsődlegesen állapítsa meg azt, hogy az Európai Unió Bíróságának nem kell kérnie és megkapnia a felperes és a Bizottság ahhoz való hozzájárulását, hogy benyújthassa a T-385/06. sz. ügyre vonatkozó dokumentumokat, másodlagosan pedig azt, hogy e hozzájárulást a felperes és a Bizottság hallgatólagosan megadta. Harmadlagosan az Európai Unió Bírósága azt kérte, hogy válaszát kezeljék arra irányuló pervezető intézkedés iránti kérelemként, hogy a Törvényszék rendelje el a T-385/06. sz. ügy eljárási iratait képező dokumentumok és különösen az ellenkérelemhez csatolt dokumentumok jelen kereset keretében történő benyújtását.

17 2016. április 4-én a Törvényszék kibővített harmadik tanácsának elnöke először is úgy határozott, hogy az ügyiratokból eltávolítja azokat a dokumentumokat, amelyek a jelen ügyben benyújtott ellenkérelem mellékleteiben szerepeltek, és a T-385/06. sz. ügyre vonatkoztak. E döntését egyrészt azzal indokolta, hogy az Európai Unió Bírósága nem kérte és nem is kapta meg a T-385/06. sz. ügy feleinek ahhoz való hozzájárulását, hogy benyújthassa az említett dokumentumokat, másrészt pedig azzal, hogy az Európai Unió Bírósága az eljárási szabályzat 38. cikkének (2) bekezdése alapján nem kérte az említett ügy iratanyagába való betekintést. Másodszor a Törvényszék kibővített harmadik tanácsának elnöke az eljárási szabályzat 88. cikkének (3) bekezdése alapján úgy határozott, hogy felkéri a felperest arra, hogy foglaljon állást az Európai Unió Bírósága által a fenti 16. pontban említett 2016. március 18-i válaszában harmadlagosan előterjesztett pervezető intézkedés iránti kérelemmel kapcsolatban.

18 2016. április 20-án a felperes kérte, hogy a Törvényszék utasítsa el az Európai Unió Bírósága által előterjesztett pervezető intézkedés iránti kérelmet.

19 2016. május 11-én a Törvényszék megállapította, hogy a jelen ügy előkészítése és elbírálása az ügy tárgyára tekintettel szükségessé teszi a T-385/06. sz. ügy iratanyagának a Törvényszék rendelkezésére bocsátását. Így az eljárási szabályzat 89. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében a Törvényszék úgy határozott, hogy a jelen ügy iratanyagához csatolja a T-385/06. sz. ügy iratanyagát.

20 Az Európai Unió Bírósága 2016. június 17-én kérte a T-385/06. sz. ügy iratanyagának kézbesítését.

21 2016. június 19-én a Törvényszék kérte, hogy a felperes nyújtson be egy dokumentumot.

22 A Törvényszék a 2016. július 19-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és az általa feltett szóbeli kérdésekre adott válaszaikat.

23 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– kötelezze az Európai Unió Bírósága által képviselt Uniót, hogy térítse meg a Törvényszék előtt lefolytatott eljárás észszerűtlen időtartama miatt őt ért kárt, és konkrétan, hogy fizessen neki:

  – vagyoni kár címén 1 014 863 eurót kitevő összeget, nem vagyoni kár címén pedig 5 040 000 eurót kitevő, illetve a Törvényszék által méltányosan megállapítandó összeget;

  – ezen összegek után 2010. január 13-tól a jelen kereset keretében meghozandó ítélet kihirdetésének napjáig járó kompenzációs kamatokat, amelyeket az Európai Központi Bank (EKB) által a fő refinanszírozási műveleteire vonatkozóan alkalmazott, ezen időszakban hatályban lévő, két százalékponttal növelt kamatláb, vagy a Törvényszék által méltányosan megállapítandó kamatláb alapján számítsanak ki;

– kötelezze az Európai Unió Bírósága által képviselt Uniót a költségek viselésére.

24 A Bizottság által támogatott Európai Unió Bírósága azt kéri, hogy a Törvényszék:

– elsődlegesen a kártérítési kérelmet mint megalapozatlant utasítsa el;

– másodlagosan az állítólagos vagyoni kár megtérítése iránti kérelmet mint megalapozatlant utasítsa el, az állítólagos nem vagyoni kár megtérítése címén pedig legfeljebb 5000 euró kártérítést ítéljen meg a felperesnek;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A jogkérdésről

25 Az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében szerződésen kívüli felelősség esetén az Unió a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.

26 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 340. cikk második bekezdéséből kitűnik, hogy az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapítása és a kártérítéshez való jog érvényesítése több feltétel együttes fennállásától függ, amely feltételek nevezetesen az intézményeknek felrótt magatartás jogellenességére, a kár bekövetkezésére, valamint az e magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállására vonatkoznak (1982. szeptember 29-i Oleifici Mediterranei kontra EGK ítélet, 26/81, EU:C:1982:318, 16. pont; 2008. szeptember 9-i FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-120/06 P és C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106. pont).

27 A felperes azon vagyoni és nem vagyoni kár megtérítését kéri, amely állítólag az észszerű időn belüli határozathozatal tiszteletben tartásával kapcsolatos követelmények (a továbbiakban: észszerű időn belüli határozathozatal) T-385/06. sz. ügyben való megsértése miatt érte őt.

28 Először is a felperes azzal érvel, hogy a T-385/06. sz. ügyben folytatott eljárás 4 évig és 3 hónapig tartott, és hogy az ügy vizsgálata több mint 2 éven és 2 hónapon keresztül „megakadt”. Úgy véli, hogy a Törvényszéknek nem kell megvizsgálnia, hogy ebben az ügyben mennyi időn belül kellett volna sor kerülnie az észszerű időn belüli határozathozatalra. A felperes ugyanis hangsúlyozza, hogy kizárólag

azt kell megvizsgálni, hogy az eljárás időtartama észszerűtlen volt-e, mivel meghaladta a 3 évet. E tekintetben kifejti, hogy a jelen ügy körülményeire tekintettel a T-385/06. sz. ügyben való határozathozatal ideje nem léphette volna túl a 3 évet.

29 Másodszor a felperes azzal érvel, hogy a versenyszabályokba ütköző jogsértés fennállására vonatkozó jogvita esetén a gazdasági szereplőket megillető jogbiztonság alapvető követelménye, valamint a belső piacon a torzulásmentes verseny biztosításának célja megkívánta volna azt, hogy keresetét gondosan és a lehető legrövidebb, észszerű időn belül vizsgálják meg. A felperes előadja továbbá, hogy a C(2006) 4180 határozatban vele szemben kiszabott, több mint 100 millió euró összegű bírság negatív nyilvánosságot jelentett számára, amely kihatott részvényeinek tőzsdei árfolyamára és pénzügyi elemzőinek értékelésére. Hozzáteszi, hogy a C(2006) 4180 határozat miatt csorbult a jóhírneve az ügyfelei körében, amely határozat tévesen szabott ki vele szemben bírságot, és amely határozatot a Törvényszék végül megsemmisítette.

30 Harmadszor a felperes azt állítja, hogy a T-385/06. sz. ügyben folytatott eljárás időtartamát nem igazolhatja ezen ügy egyetlen sajátos körülménye sem. Az eljárás időtartamát ugyanis nem igazolja a T-385/06. sz. ügy bonyolultsága. Egyébiránt ezen időtartamot nem magyarázza a felek magatartása, mivel a T-385/06. sz. ügyben folytatott eljárás írásbeli szakasza 10 hónappal a keresetlevél benyújtását követően lezárult.

31 Az Európai Unió Bírósága vitatja ezen állításokat.

32 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdése többek között akként rendelkezik, hogy „[m]indenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja”.

33 E jogot – amelynek létezése az Alapjogi Charta hatálybalépését megelőzően az uniós jog általános elveként került megállapításra – alkalmazhatónak ítélték a Bizottság határozata elleni bírósági kereset keretében (lásd: 2009. július 16-i Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 178. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a T-385/06. sz. ügyben a keresetlevelet 2006. december 14-én faxon nyújtották be a Törvényszék Hivatalához, és az említett keresetlevél eredeti példánya ezt követően december 21-én érkezett meg a Hivatalhoz. Egyébiránt a T-385/06. sz. ügy 2011. március 24-én, azaz a 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítélet (T-385/06, EU:T:2011:114) kihirdetésének napján fejeződött be. Így az ezen ügyben folytatott eljárás időtartama, amely meghaladta a 4 évet és a 3 hónapot, első látásra igen hosszúnak tűnik.

35 Ugyanakkor rá kell mutatni arra, hogy a határozathozatal idejének észszerű jellegét az egyes ügyek sajátos körülményeinek figyelembevételével kell megállapítani, különös tekintettel a jogvitának az érintett szempontjából felmerülő tétjére, az ügy bonyolultságára és a felperes, valamint az illetékes hatóságok magatartására (lásd ebben az értelemben: 1998. december 17-i Baustahlgewebe kontra Bizottság ítélet, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 29. pont; 2008. szeptember 9-i FIAMM és társai kontra Tanács és Bíróság ítélet, C-120/06 P és C-121/06 P, EU:C:2008:476, 212. pont).

36 Az is kifejtésre került, hogy a „felek” magatartása és a közbenső eljárási kérdések felmerülése azok közé a körülmények közé tartozik, amelyeket a határozathozatal ideje észszerű jellegének értékelésekor figyelembe kell venni (lásd ebben az értelemben: 2009. július 16-i Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 181. és 184. pont).

37 A releváns szempontok felsorolása nem kimerítő, és az említett időtartam észszerű jellegének vizsgálata nem követeli meg az azt okozó körülmények mindegyikének rendszeres vizsgálatát, amennyiben az eljárás időtartama legalább egy körülmény alapján indokolt. Így az ügy bonyolultsága vagy a felperes

időhúzó magatartása alkalmas egy első látásra túl hosszúnak tűnő időtartam igazolására (lásd: 2009. július 16-i Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 182. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Ebből következik, hogy valamely határidő észszerű jellegét nem lehet elvont módon, pontosan meghatározott leghosszabb időtartamra utalva vizsgálni, hanem azt minden egyes esetben az ügy körülményeit figyelembe véve kell értékelni (2002. október 15-i Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítélet, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P és C-254/99 P, EU:C:2002:582, 192. pont; 2013. február 28-i Réexamen Arango Jaramillo és társai kontra EBB ítélet, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 29. pont).

39 A jelen ügyben meg kell tehát vizsgálni, hogy a T-385/06. sz. ügy sajátos körülményei magyarázatot adnak-e az említett ügyben lefolytatott eljárás időtartamára. E célból először is meg kell vizsgálni a jogvitának a felperes számára jelentett tétjét, másodszor a T-385/06. sz. ügy bonyolultságát, harmadszor a felek magatartásának kihatását és közbenső eljárási kérdések felmerülését, negyedszer pedig azt, hogy a T-385/06. sz. ügy elbírálása során esetleg fennállt-e igazolatlan tétlenségi időszak.

A T-385/06. sz. ügynek a felperes számára jelentett tétje

40 Emlékeztetni kell arra, hogy a versenyszabályokba ütköző jogsértés fennállásával kapcsolatos jogvita esetén a gazdasági szereplőket megillető jogbiztonság alapvető követelménye, valamint a belső piacon a torzulásmentes verseny biztosításának célja nagy jelentőséggel bír nemcsak maga a felperes és versenytársai, hanem harmadik személyek számára is az érintett személyek nagy száma és a szóban forgó pénzügyi érdekek miatt (2009. július 16-i Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 186. pont).

41 A jelen ügyben rá kell mutatni arra, hogy a C(2006) 4180 határozatban a Bizottság megállapította, hogy a felperes 2003. június 25-től 2004. április 1-jéig az EUMSZ 101. cikkbe ütköző, egységes, összetett és folyamatos jogsértésben vett részt. E határozatban a Bizottság ezt követően 100,80 millió euró bírságot szabott ki a felperessel szemben, 55,15 millió euróig az Aquatisszal és a Simplexszel egyetemlegesen, mivel a felperes e két társasággal együtt egy gazdasági egységet alkotott.

42 Ebből következik, hogy a T-385/06. sz. ügy tétje a felperes számára valóságos volt.

A T-385/06. sz. ügy bonyolultságáról

43 Először is hangsúlyozni kell, hogy a felperes által a T-385/06. sz. ügyben benyújtott kereset a tényállás és számos jogi kérdés alapos vizsgálatát igényelte.

44 E tekintetben mindenekelőtt ki kell fejteni, hogy a C(2006) 4180 határozatban a Bizottság megállapította, hogy körülbelül harminc, tizenegy cégcsoporthoz tartozó társaság az EUMSZ 101. cikkbe ütköző, illetve 1994. január 1-jétől az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás 53. cikkébe ütköző, egységes, összetett és folyamatos jogsértésben vett részt, mivel a rézből és rézötvözetből készült szerelvények piacán olyan megállapodások és összehangolt magatartások együttesében vettek részt, amelyek az árak rögzítésében, árlisták készítésében, az engedmények, kedvezmények, valamint az áremelések alkalmazási mechanizmusainak kialakításában, a nemzeti piacok felosztásában és az ügyfelek elosztásában, továbbá más kereskedelmi információk megosztásában álltak. Egyébiránt a Bizottság a felperessel szemben az e jogsértésben 2003. június 25-től 2004. április 1-jéig való részvétele miatt szabott ki bírságot.

45 Ezt követően a keresetlevél benyújtásakor a felperes kísérő levélben indokolta e keresetlevél hosszát, különösen arra hivatkozva, hogy a Bizottságnak a bírságot kiszabó határozatában 220 oldalra volt szüksége ahhoz, hogy leírjon és elemezzen egy összetett tényállást. E levélben a felperes azt is kifejtette, hogy az ugyanezen időszakban indított, versenyügyekre vonatkozó keresetek többségével ellentétben ő a C(2006) 4180 határozat valamennyi aspektusát vitatja.

46 Egyébiránt a keresetlevél mellékletei több mint 750 oldalt tartalmaztak, amelyek közül 220 oldalt a C(2006) 4180 határozat tett ki. A Bizottság az ellenkérelméhez több mint 120 oldalnyi mellékletet csatolt. A viszonválaszt pedig több mint 160 oldalnyi melléklet kísérte.

47 Végül a T-385/06. sz. ügyben a felperes öt jogalapra hivatkozott. Az első jogalap azon alapult, hogy a jogsértésért való felelősséget jogellenesen tudták be a felperesnek mint anyavállalatnak. A második jogalap az EUMSZ 101. cikk megsértésének hiányán alapult. A harmadik jogalap az egységes, összetett és folyamatos jogsértésben való részvétel hiányán alapult. A negyedik jogalap [az EUMSZ 101.] és [az EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 23. cikke (2) bekezdésének megsértésén, valamint a 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése és az [ESZAK] 65. cikk (5) bekezdése alapján kiszabott bírság megállapításának módszeréről szóló iránymutatás (HL 1998. C 9., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 171. o.) megsértésén alapult. Az ötödik jogalap a megfelelő ügyintézés elvének és az 1/2003 rendelet 2. cikkének amiatti megsértésén alapult, mert a Bizottság állítólag megsértette a fegyveregyenlőség elvét.

48 Így a T-385/06. sz. ügyben benyújtott kereset számos összetett tény – és részben a C(2006) 4180 határozatban a felperessel szemben megállapított jogsértési időszakot megelőző tények – alapos vizsgálatát tette szükségessé. Egyébiránt az ezen ügyben hivatkozott néhány jogalap kényes, különösen az egységes, összetett és folyamatos jogsértés fogalmával összefüggő jogi kérdéseket vetett fel.

49 Másodszor hangsúlyozni kell, hogy a T-385/06. sz. ügyben megfogalmazott kérelmekre és a hivatkozott jogalapokra tekintettel ezen ügy összefüggéseket mutatott azon kilenc másik keresettel, amelyet 2006 decemberében több eljárási nyelven nyújtottak be a C(2006) 4180 határozat ellen.

50 Ugyanis a T-385/06. sz. ügyben és a 2011. március 24-i IMI és társai kontra Bizottság ítélet (T-378/06, nem tették közzé, EU:T:2011:109) alapjául szolgáló ügyben az Acquatis és a Simplex a C(2006) 4180 határozat 2. cikke b) pontja 2. alpontjának megsemmisítését kérte, amely rendelkezés velük szemben egyetemlegesen 2,04 millió euró bírságot szabott ki. E körülmény arra vezette a Bizottságot, hogy mindkét ügyben perfüggőségi kifogást hozzon fel. A Törvényszék a kifogásnak helyt adott, és a C(2006) 4180 határozat 2. cikke b) pontja 2. alpontjának megsemmisítése iránti kérelmet a 2011. március 24-i IMI és társai kontra Bizottság ítéletben (T-378/06, nem tették közzé, EU:T:2011:109) elfogadhatatlannak nyilvánította. A Törvényszék azonban a C(2006) 4180 határozat 2. cikke b) pontjának 2. alpontját a 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítéletben (T-385/06, EU:T:2011:114) megsemmisítette.

51 Ezenkívül a felperes a T-385/06. sz. ügyben felhozott, a bírság összegével kapcsolatos negyedik jogalapja keretében olyan számítási hibára hivatkozott, amely összefüggött a 2011. március 24-i IMI és társai kontra Bizottság ítélet (T-378/06, nem tették közzé, EU:T:2011:109) alapjául szolgáló ügyben benyújtott keresettel. A felperes ugyanis azt kifogásolta, hogy a Bizottság kétszer tudta be a jogsértés különösen súlyos jellegét az Aquatisnak és a Simplexnek, amint ez állítólag a C(2006) 4180 határozat 2. cikkének a) és b) pontjából kitűnt.

52 Egyébiránt még mindig a bírság összegével kapcsolatos negyedik jogalapja keretében a felperes az érintett földrajzi piac kiterjedésének meghatározását illetően az egyenlő bánásmód elvének megsértésére, a kartellben részt vevő felek piaci részesedéseik alapján három kategóriába való sorolását illetően az egyenlő bánásmód elvének és az indokolási kötelezettségnek a megsértésére, továbbá a felperes piaci részesedéseinek értékelését illetően az arányosság elvének megsértésére hivatkozott. E

kérdések tehát igen szorosan összefüggtek a C(2006) 4180 határozat többi címzettjének piaci helyzetével, következésképpen az említett határozat ellen benyújtott kilenc másik keresettel. Egyébiránt a T-385/06. sz. ügyben hozott, a felperes által a negyedik jogalapjában előadott érveléssel kapcsolatos pervezető intézkedés keretében 2009 novemberében a Bizottságot felkérték arra, hogy nyújtsa be a C(2006) 4180 határozat mellékletében szereplő egyik táblázat nem bizalmas változatát, valamint azokat az adatokat, amelyek alapján e táblázatot összeállította.

53 Végül ötödik jogalapja keretében a felperes a Bizottság objektivitásának és pártatlanságának hiányára hivatkozott, valamint arra, hogy az engedékenységet kérelmezők nyilatkozatait illetően megfordult a bizonyítási teher.

54 Így a T-385/06. sz. ügy elbírálása bizonyos bonyolultságot mutatott, mivel párhuzamosan kellett megvizsgálni a C(2006) 4180 határozat ellen különböző eljárási nyelveken benyújtott kilenc másik keresetet.

55 Ebből következik, hogy a T-385/06. sz. ügy az ezen ügyben benyújtott kereset ténybeli és jogi szempontjaira, valamint a C(2006) 4180 ellen benyújtott párhuzamos keresetek számára tekintettel igen bonyolult volt.

A T-385/06. sz. ügy feleinek magatartásáról és közbenső eljárási kérdések felmerüléséről

56 Egyrészt hangsúlyozni kell, hogy a felperes által a T-385/06. sz. ügyben 2006. december 14-én benyújtott keresetlevél 75 oldalas volt.

57 Márpedig a Törvényszék felkérte a felperest arra, hogy nyújtsa be a keresetlevél eredeti változatának rövidített változatát, mivel a keresetlevél meghaladta a Törvényszéknek a felek részére szóló, 2002. március 14-i gyakorlati útmutatójában (HL 2002. L 87., 48. o.; a továbbiakban: a feleknek szóló gyakorlati útmutató) előírt oldalszámot, azaz az 50 oldalt.

58 Így a felperes csak 2007. február 13-án nyújtotta be az eredeti keresetlevél rövidített változatát, és ezt a változatot kézbesítették a Bizottságnak. Egyébiránt e rövidített változatot egy levél kísérte, amelyben a felperes jelezte, hogy a 65 oldalas rövidített változat továbbra is meghaladja a feleknek szóló gyakorlati útmutatóban előírt legfeljebb 50 oldalt.

59 Másrészt a Bizottság magatartását illetően rá kell mutatni arra, hogy miután elutasították a határidő-hosszabbítás iránti kérelmét, ezen intézmény 2007. május 3-án 66 oldalas ellenkérelmet nyújtott be. Az ellenkérelmét kísérő levélben a Bizottság jelezte, hogy e beadvány a keresetlevél hossza miatt ilyen terjedelmű.

60 Rá kell mutatni arra is, hogy 2007. július 3-i levelében a Bizottság kérte, hogy a Törvényszék 2007. szeptember 28-ig hosszabbítsa meg a viszonválasz benyújtásának eredetileg 2007. augusztus 10-ben megállapított határidejét. E kérelmét az alábbiakkal indokolta. Először is a Bizottság emlékeztetett arra, hogy a T-385/06. sz. ügy tíz, a C(2006) 4180 határozat ellen három különböző nyelven benyújtott kereset részét képezi, ami összehangolást tesz szükségessé. Másodszor a szóban forgó tíz ügy közül ötben a felperesek kérték a válaszuk benyújtására előírt határidő meghosszabbítását, amelyet meg is kaptak, és ami két következménnyel járt: 2007. július 3-ig csupán öt választ továbbítottak a Bizottságnak, és a hosszabbítás tárgyát képező ügyekben a viszonválasz benyújtására előírt határidő 2007 augusztusában, illetve szeptemberében járt volna le. Harmadszor a Bizottság arra hivatkozott, hogy biztosítani kell viszonválaszainak koherenciáját. Negyedszer a Bizottság hangsúlyozta, hogy a Törvényszék négy összefüggő ügyben már határidő-hosszabbítást nyújtott a számára.

61 E körülmények között a Törvényszék hivatalvezetője 2007. július 10-én tájékoztatta a feleket arról, hogy a tanácselnök úgy határozott, hogy 2007. szeptember 28-ig meghosszabbítja a viszonválasz benyújtásának határidejét. A Bizottság ezt követően 2007. szeptember 27-án nyújtotta be a viszonválaszt az eljárás nyelvén. Kísérőlevelében a Bizottság jelezte, hogy a viszonválasz oldalszáma kissé meghaladja a feleknek szóló gyakorlati útmutatóban előírt hosszúságot, aminek oka elsősorban a válasz hossza és az abban foglalt pontatlanságok voltak.

62 A fentiekből következik, hogy a T-385/06. sz. ügyben a felek magatartása kihatott az eljárás teljes időtartamára.

Igazolatlan tétlenségi időszaknak a T-385/06. sz. ügyben való állítólagos fennállásáról

63 Először is meg kell állapítani, hogy a T-385/06. sz. ügyben 2 év és 1 hónap, azaz 25 hónap telt el egyrészt az eljárás írásbeli szakaszának vége, azaz a Bizottság viszonválaszának 2007. szeptember 27-én történt benyújtása, másrészt pedig az eljárás szóbeli szakaszának 2009. október 28-án való megnyitása között.

64 Ezen időszak alatt végzik el többek között a felek érveinek összefoglalását, az ügyek előkészítését, a jogviták ténybeli és jogi elemzését, valamint az eljárás szóbeli szakaszának előkészítését.

65 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy a T-385/06. sz. ügy egy, az EUMSZ 101. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban hozott bizottsági határozat ellen benyújtott keresetre vonatkozott.

66 Márpedig a versenyjog bizottság általi alkalmazására vonatkozó keresetek – amilyen a T-385/06. sz. ügyben benyújtott kereset is – más típusú ügyekhez képest nagyobb fokú bonyolultságot mutatnak, figyelemmel különösen a megtámadott határozat hosszára, az iratanyag terjedelmére, és annak szükségességére, hogy részletesen értékeljenek számos összetett tényt, amely tények időben és térben gyakran kiterjedtek.

67 Így az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása között eltelt 15 hónapos időtartam főszabály szerint megfelelő időtartamnak minősül a T-385/06. sz. ügyhöz hasonlóan a versenyjog alkalmazására vonatkozó ügyek elbírálását illetően.

68 Ezenkívül figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy a C(2006) 4180 határozat ellen több keresetet is benyújtottak.

69 A Bizottság által az uniós versenyjog alkalmazása során elfogadott ugyanazon határozattal szemben benyújtott keresetek ugyanis főszabály szerint párhuzamos elbírálást tesznek szükségessé, még akkor is, ha e kereseteket nem egyesítették. E párhuzamos elbírálást különösen az említett keresetek egymással való összefüggése, valamint annak szükségessége indokolja, hogy a keresetek elemzése és az azokra adandó válasz során biztosítsák a koherenciát.

70 Ennélfogva az összefüggő ügyek párhuzamos elbírálása igazolhatja az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása között eltelt időszak további összefüggő ügyenként egy hónappal való meghosszabbodását.

71 A jelen ügyben a C(2006) 4180 határozat ellen három különböző eljárási nyelven tíz keresetet nyújtottak be.

72 E körülmények között a C(2006) 4180 határozat ellen benyújtott keresetek tárgyát képező kilenc másik ügy elbírálása a T-385/06. sz. ügyben az eljárás 9 hónappal való meghosszabbodását igazolta.

73 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása közötti 24 hónapos (15 hónap plusz 9 hónap) időtartam főszabály szerint megfelelő lett volna a T-385/06. sz. ügy elbírálásához.

74 Végül rá kell mutatni arra, hogy – amint a fenti 43–48. pontból kitűnik – a T-385/06. sz. ügyben benyújtott kereset a C(2006) 4180 határozatnak a felperesre vonatkozó valamennyi aspektusát vitatta, és olyan összetett ténybeli és jogi kérdéseket vetett fel, amelyeket az eljárás szóbeli szakaszának megnyitását megelőzően a maguk összességében kellett elemezni. Egyébiránt a felek által benyújtott beadványok különösen hosszúak voltak, és azokat terjedelmes mellékletek kísérték, amelyeket az eljárás szóbeli szakaszának megnyitását megelőzően alapos vizsgálatnak és értékelésnek kellett alávetni, különösen annak érdekében, hogy értékeljék azok bizonyító erejét, és hogy teljes mértékben feltárják a szóban forgó tényeket. Ezenkívül, amint a fenti 49–54. pontból kitűnik, a T-385/06. sz. ügy és az említett határozattal szemben különböző eljárási nyelveken benyújtott kilenc másik kereset szorosan összefüggött egymással. Ráadásul a Bizottságnak viszonylag hosszú időre volt szüksége ahhoz, hogy benyújtsa a viszonválaszának az Európai Unió Bírósága munkanyelvén megfogalmazott változatát.

75 Így ezen objektív körülmények alapján a T-385/06. sz. ügyben igazolható az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása között eltelt időszak minimális, egy hónappal való meghosszabbodása.

76 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a T-385/06. sz. ügyben az eljárás írásbeli szakaszának vége és az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása között eltelt 25 hónapos időszakból nem tűnik ki az említett ügy elbírálását illetően semmilyen igazolatlan tétlenségi időszak.

77 Másodszor a felperes nem hivatkozik arra, hogy egyrészt a keresetlevél benyújtásának időpontja és a viszonválasz benyújtásának időpontja, másrészt pedig az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása és a 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítélet (T-385/06, EU:T:2011:114) kihirdetése között igazolatlan tétlenségi időszak következett volna be.

78 Mindenesetre hangsúlyozni kell, hogy először is a keresetlevél benyújtása és a viszonválasz benyújtása között eltelt időtartamot igazolja a felek magatartása, valamint a T-385/06. sz. ügy bonyolultsága. Másodszor az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása és a 2011. március 24-i Aalberts Industries és társai kontra Bizottság ítélet (T-385/06, EU:T:2011:114) kihirdetése között eltelt időt szintén igazolja ezen ügy ténybeli és jogi bonyolultsága.

79 Ebből következik, hogy a T-385/06. sz. ügyben lefolytatott eljárás teljes időtartamát igazolják az említett ügy sajátos körülményei, különösen annak ténybeli és jogi bonyolultsága, a felek magatartása, valamint az, hogy az ezen ügyben lefolytatott eljárás egyes szakaszaiban nem került sor igazolatlan tétlenségi időszakokra.

80 A fentiek összességére figyelemmel meg kell állapítani, hogy a T-385/06. sz. ügyben nem került sor az Alapjogi Charta 47. cikke második bekezdésének megsértésére, és különösen, hogy ebben az ügyben nem került sor az észszerű időn belüli határozathozatal megsértésére.

81 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapítására vonatkozó feltételek egyike nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani anélkül, hogy szükséges lenne az említett felelősségére vonatkozó többi feltételt megvizsgálni (1999. október 14-i Atlanta kontra Európai Közösség ítélet, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65. pont; lásd továbbá ebben az értelemben: 1994. szeptember 15-i KYDEP kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-146/91, EU:C:1994:329, 81. pont).

82 A keresetet tehát teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

83 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

84 A 2015. február 13-i Aalberts Industries kontra Európai Unió végzésben (T-725/14, nem tették közzé, EU:T:2015:107) az Európai Unió Bírósága által felhozott elfogadhatatlansági kifogást elutasították, és a költségekről e tekintetben nem határoztak. Az Európai Unió Bírósága által képviselt Uniót kötelezni kell tehát saját költségeinek viselésén túl a felperes részéről a 2015. február 13-i Aalberts Industries kontra Európai Unió végzés (T-725/14, nem tették közzé, EU:T:2015:107) alapjául szolgáló elfogadhatatlansági kifogással összefüggésben felmerült költségek viselésére.

85 A felperest ellenben, mivel valamennyi érdemi kereseti kérelmét illetően pervesztes lett, az Európai Unió Bírósága kérelmének megfelelően kötelezni kell saját költségeinek, valamint az Európai Unió Bírósága által képviselt Unió részéről felmerült költségeknek a viselésére.

86 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a jogvitába beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket. Úgy kell tehát határozni, hogy a Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék az Európai Unió Bírósága által képviselt Európai Uniót kötelezi saját költségein felül az Aalberts Industries NV részéről a 2015. február 13-i Aalberts Industries kontra Európai Unió végzés (T-725/14, nem tették közzé, EU:T:2015:107) alapjául szolgáló, az Európai Unió Bírósága által felhozott elfogadhatatlansági kifogással összefüggésben felmerült költségek viselésére.

3) A Törvényszék az Aalberts Industriest kötelezi saját költségein felül az Európai Unió Bírósága által képviselt Unió részéről a jelen ítélet alapjául szolgáló keresettel összefüggésben felmerült költségek viselésére.

4) Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Kihirdetve Luxembourgban, a 2017. február 1-jei nyilvános ülésen.

Aláírások